

Gedichten langs de Geul in Meerssen route vanaf station.

Langs de Geul lopen, van de plek waar dit riviertje Nederland binnenkomt – Cotessen – tot de monding in de Maas bij Voulwames en daarbij gedichten lezen. Dat was de gedachte achter dit project. Op de website 'gedichtenlangsdegeul.nl' is de hele route te vinden.

Op Meerssens grondgebied heeft de Geul zich verdeeld over drie takken om verschillende watermolens (destijds) van aandrijving te voorzien. Rond deze verschillende waterlopen is een route uitgezet van ongeveer 7 kilometer. Op hardstenen sokkels met metalen plaquettes zijn de gedichten te vinden. De route is in deze folder aangeven, beginnend en eindigend bij het station van Meerssen. Aan de hand van de kaart kunt u ook uw eigen parcours uitzetten. Veel wandelplezier en poëziegenot.

U start aan het station van Meerssen.

Met het stationsgebouw in de rug gaat u naar links, over de Proost de Beaufortstraat. U neemt de eerste weg links richting Sportpark Marsana (S.V. Meerssen); deze weg komt uit bij een brug over de Geul. U gaat over de brug en ziet rechts het eerste gedicht:

1. 'Salamanders vangen' van Wiel Kusters.

Nu de weg blijven volgen langs het sportcomplex van S.V. Meerssen. De weg gaat over in een voetpad. Dit voetpad volgen, op de T splitsing naar rechts, en om het Sportpark heenlopend komt u vanzelf uit bij een houten brug over de Geul. Op deze brug ziet u een plaquette met:

2. 'Ik draai een kleine revolutie af' van Lucebert.

U vervolgt de weg naar rechts. Bij de verharde weg naar links, weer de Proost de Beaufortstraat volgen, en dan wandelt u langs het gedicht:

3. 'Ik ga vandaag op wereldreis' van Silke Reijnders (winnares Stella Maris dichtwedstrijd 2015).

Nu rechtdoor en omlaag (langs de Proostenhof) naar de fietstunnel. In graffiti aan het eind van deze tunnel ziet u tegen de muur het gedicht:

4. 'Motorrijder' van H.J. van Tienhoven.

Hier gaat u naar rechts, en dan links, door het viaduct onder de autoweg (A2). Ook de kleine tunnel onder het spoor door en dan direct rechts het spoor volgen, en zo het bedrijventerrein Weerterveld links houden. Bij het voetgangersstoplicht bij de spoorwegovergang steekt u de Fregatweg over. Dan gaat u naar links over het fietspad. Na circa 150 m. gaat u rechts de weg langs de boerderijen in; deze weg heet Weert, net als de buurtschap waar u nu bent.

Extra lus naar het Julianakanaal:

Neem de Blokwinkelweg (rechts achter wit huis nr. 91). Dat gaat over in het Bundervoetpad. Loop door tot aan de grote verharde weg, de Maastrichterlaan. Steek die over en blijf het smalle pad rechts langs de Geul volgen. U komt dan op de plaats waar de Geul onder het kanaal door wordt geleid naar de Maas. Daar waar de Geul het Julianakanaal ontmoet, wordt zij met behulp van betonnen duikers van bijna drie meter doorsnede en een lengte van zeventig meter onder het kanaal door geholpen. Hier op de dijk van het kanaal treft u:

5. 'Ik kijk naar het water - en of het stil is' van Rutger Kopland.

Als U de oorspronkelijke route wilt vervolgen moet U dezelfde weg teruglopen.

Op de grote schuur links (iets voor u bij de Weerterhof komt) ziet u een plaquette met het gedicht:

6. 'Het weiland' van Johanna Kruit.

U loopt door tot u weer bij de Fregatweg uitkomt, deze steekt u over en gaat naar rechts over de brug over de Geul. Direct na de brug links, langs de kapel (die verstopt ligt onder hoge bomen). U wandelt nog steeds door Weert, met zijn papierfabriek "Meerssen Papier". Op de muur van de fabriek, bij Poort Twee, leest u een gedicht dat in deze omgeving ontstond:

7. 'Cent van 1828' van Rouwe van der Hoek.

In het jaar 1717 wordt al de papiermolen in Weert genoemd. De papierfabriek van de firma Tielens & Schrammen is op 31 december 1837 opgericht. De firma vestigt zich aanvankelijk in Mechelen, maar neemt in de eerste maanden van 1840 de molen van Hanckar in Weert over. Zij is de voorloopster van de huidige papierfabriek, gespecialiseerd in de productie van kleinere hoeveelheden bijzondere papersoorten.

U loopt door. Links en rechts aantrekkelijke landhuizen. Als u zou blijven doorlopen zou u uitkomen bij kasteel Vaeshartelt, maar in plaats daarvan neemt u de eerste weg links, de Oude Steeg, bij het veldkruis ("Es God bleef").

Er volgt nu een lang stuk, maar u kunt onderweg uw gedachten laten gaan over:

8. 'Een man dacht' van Toon Tellegen.

Een man dacht:
wanneer zal ik eens
één minuut niet
aan haar denken?
Nu? Hij ging zitten
en dacht één minuut
niet aan haar.
Toen stond hij op
en wandelde verder
dacht verder
steeds verder
zonder tussenpozen
aan haar.

(Dit gedicht vindt u dus niet op een zuil, maar in deze routebeschrijving.)

U volgt deze weg over het spoor, en dan treft u na twee bochten en een viaduct (onder de A2 door) weer een spoorwegovergang aan uw rechterhand. Daar steekt u het spoor over en gaat dan onmiddellijk naar links de Koning Lodewijkstraat in. Aan het eind daarvan bent u weer bij een tak van de Geul en bij een zuil met het gedicht:

9. 'Licht' van Remco Campert.

U gaat rechts en loopt langs het vroegere Europa Seminarie, nu een appartementencomplex, de straat Aan de Gapert uit. Dan slaat u linksaf naar Tussen de Bruggen. Deze weg passeert driemaal de Geul; men heeft de bruggen met een blauwe kleur gemarkeerd om daarmee de zich sterk vertakkende Geul aan te duiden. Voor de tweede brug passeert u de Israëlitische Begraafplaats; aan de overkant staat het volgende gedicht op een zuil:

10. 'Tussen de Bruggen' van Frans Budé.

De Joodse begraafplaats van Meerssen is gelegen langs de Geul tussen de plaatsen Meerssen en Rothem. De begraafplaats werd in het jaar 1715 in gebruik genomen. Het is hiermee een van de oudste Joodse begraafplaatsen van Nederland. De begraafplaats hoorde officieel bij de Joodse gemeente van Meerssen die in 1947 werd opgeheven. Meerssen valt nu onder de Joodse gemeente van Maastricht. De begraafplaats is een Rijksmonument en is niet toegankelijk voor publiek. In 1990-1991 is ze gerestaureerd.

U neemt de verharde weg rechts langs het gedicht van Frans Budé. Deze gaat over in een onverharde weg. U gaat rechtdoor met aan uw linkerhand de overloop van de Geul. Als het pad tegen het talud van de snelweg (A 79) aan komt, gaat u naar links tot aan een punt waar de Geul bijna aan de weg komt. Daar staat de volgende zuil met het gedicht:

11. 'Wilg' van Jacques Hamelink.

U keert om en gaat langs dezelfde weg terug, maar blijft nu rechtdoor lopen langs het talud van de snelweg. Dit pad (Overste Breulenweg) komt uit bij een viaduct. Hier gaat u onder de snelweg door en u krijgt dan de Oliemolen in beeld. Op een zuil rechts van de weg, vrij kort na het viaduct, treft u het gedicht:

12. 'De veldtocht' van Anna Enquist.

De oorsprong van “de Oude Oliemolen” ligt vermoedelijk in de Middeleeuwen, maar dateert in elk geval van vóór 1551. Uit dat jaar komt de eerste schriftelijke (bewaarde) vermelding van het bestaan van de molen. In de eerste eeuwen deed de molen dienst als oliemolen. Er werden oliehoudende zaden geperst, vooral het zaad van de knolraap. Toen het gebruik van olie minder werd, schakelden veel molens over op het malen van granen. Vanaf circa 1830 deed ook de oliemolen dienst als olie- en graanmolen en vanaf circa 1850 zelfs alleen als graanmolen. Maar zij bleef luisteren naar de naam “de Oude Oliemolen. Sinds 3 augustus 1945 is de molen buiten gebruik. Op deze dag brak er in het riviertje het Geulke brand uit. Een grote hoeveelheid benzine, die de Amerikaanse bevrijders in het riviertje hadden achtergelaten, vatte die dag vlam. De brand verwoestte het molengedeelte met inbegrip van het houten onderslagrad. Twee jaar later werd het afgebrande gedeelte weer in zijn oorspronkelijke staat hersteld. Het gebouw werd echter niet meer als graanmolen ingericht, maar doet sindsdien dienst als boerderij en woonhuis.

U volgt na het bruggetje de weg naar links (Dellenweg) en komt uit bij “Uitspanning de Nachtegaal”. U loopt langs het terras en buigt dan scherp naar links. Op de punt vindt u:

13. ‘De nachtegalen’ van J.C. Bloem.

Wanneer u de weg in het verlengde van de Dellenweg blijft volgen (links het Geuldal, rechts hellingen) komt u na circa 600 m. uit bij de eerste zuil van Valkenburg. De gedichtenroute langs de Geul gaat namelijk verder door tot de plaats waar de Geul ons land binnenstroomt, door de gemeentes Valkenburg en Gulpen- Wittem. Meer informatie vindt u op www.gedichtenlangsdegeul.nl.

U neemt de scherpe bocht en houdt “Uitspanning de Nachtegaal” aan uw linkerhand. Deze weg leidt eerst over een brug, dan onder de A79 door en weer over een brug. Op de weg nabij de spoorwegovergang gaat u even naar links. Op de zuil voor het gebouw van de scholengemeenschap Stella Maris vindt u:

14. ‘Kralen’ van Lotte Kemps

(winnares van de Stella Maris dichtwedstrijd 2013).

Hierna gaat u even terug, steekt het spoor over en gaat onmiddellijk links de trap af. Na 250 m maakt de Gansbaan een bocht naar rechts. In deze bocht neemt u het voetpad dat naar links gaat, richting park. Op de hoek van de Kerksteeg en Markt/Kerkstraat heeft u zicht op de gotische Basiliek en het Proosdijklooster (nu appartementen), en vlak voor u ziet u de Vredeskapel met rechts de oude Kapelanie.

De Basiliek van het Heilig Sacrament te Meerssen is een pronkstuk van de Maasgotiek. Eerder stond op de plek waar zich nu het middendeel bevindt een kapel uit de Karolingische tijd. Tussen 1320-1340 bouwden Benedictijnen ('monniken van Reims') het lage koorgedeelte in gothische stijl. Het middendeel werd aan de gothische stijl aangepast. In 1465 was er brand in de kerk en in 1649 waaide de kerktoeren gedeeltelijk om. In de jaren 1934-1938 werd de kerk volledig gerestaureerd en bovendien vergroot door Jos Cuypers, die ook het Proosdijklooster ontwierp en de Vredeskapel. In het koor van de Basiliek bevindt zich het zeer opmerkelijke en fraaie laatgotische Sacramentshuisje in torenvorm (1500). Het bewonderen waard zijn verder de prachtige gebrandschilderde ramen van de beroemde Meerssense kunstenaar Charles Eyck. In 1938 heeft Paus Pius XI de kerk tot Basiliek verheven.

De Vredeskapel, naar een ontwerp van Jos Cuypers in historiserende stijl is gebouwd in 1942 ter

inlossing van een gelofte: als er tijdens de mobilisatie voor de Tweede Wereldoorlog in Meerssen geen slachtoffers zouden vallen, zou er een kapel ter ere van Maria gebouwd worden. Het Proosdijklooster, ook een ontwerp van Jos Cuypers, is gebouwd in 1937 nadat de Proosdij moest worden afgebroken in verband met de uitbreiding van de Basiliek. In 2006 is het klooster door de zusters verlaten. Het pand is nu opgenomen in een groter appartementencomplex.

U loopt 10 meter over het fietspad, en gaat direct daarna via een poortje aan de rechterkant het park in. U loopt over het pad onder de stenen poort door en houdt het pad aan, pal langs de vijver. U vindt u de zuil met het gedicht:

15. 'Het liefst heeft zij' van Eva Gerlach.

Het Proosdijpark, met vijver en eeuwenoude bomen, is ontworpen door tuinarchitect Lambert Freiherr von Fisenne. Hij veranderde de eerdere Franse tuin naar de mode van die tijd in een Engels landschapspark. Het park is in 2003 gerenoveerd. De Gloriëtte is een theekoepel op een heuveltje, gebouwd in 1890 in een Neo-barokke stijl. Het monogram A S kunt U zien in de vensteromlijstingen. A.S. staat voor Amadee Stevens, de opdrachtgever, ook van het Proosdijklooster.

U wandelt even door en dan links langs de Gloriëtte (het theehuis op een verhoging) het park uit, bewondert even de Watervalderbeek langs de parkmuur, en u bent weer terug bij het station.

GPS informatie:

- 1: 50.882629 - 5.747255
- 2: 50.88491 - 5.743446
- 3: 50.88617 - 5.74224
- 4: 50.886697 - 5.740185
- 4a: 50.89699 - 5.7178
- 5: 50.888558 - 5.735271
- 6: 50.88519 - 5.7178
- 7: 50.88072 - 5.741633
- 8: 50.88026 - 5.747813
- 9: 50.88009 - 5.74746
- 10: 50.878967 - 5.755699
- 11: 50.876936 - 5.747652
- 12: 50.872407 - 5.762383
- 13: 50.881465 - 5.757136
- 14: 50.88315 - 5.752995

Website:

<https://www.gedichtenlangsdegeul.nl>